

PROJEKT „100 PTAČÍCH BUDEK“ V ROCE 2012

Eliška VRABCOVÁ

Na jaře roku 2008 byl v ústecké zoologické zahradě vytvořen projekt „100 ptačích budek“. V celém areálu zoologické zahrady bylo vyvěšeno 100 kusů dřevěných ptačích budek. Od vyvěšení hnízdních budek jsou prováděny každý rok pravidelné kontroly. Díky počasí a povětrnostním podmínkám se muselo několik budek z důvodů oprav sundat. V hnízdní sezóně 2012 bylo vyvěšeno pouze 93 budek.

Ze získaných údajů za posledních pět let můžeme konstatovat, že úspěšnost obsazenosti ptačích budek v roce 2008 byla 38%, v roce 2009 již byla 51%, v roce 2010 dokonce 64%, v roce 2011 mírně klesla na 61%, což může být způsobeno i poklesem počtu budek a v roce 2012 dokonce klesla na 58%.

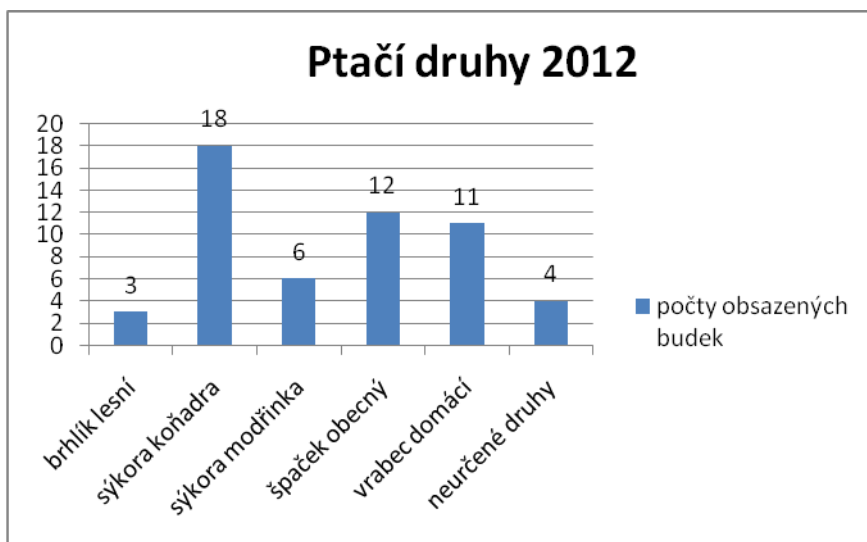
Údaje z předešlých let již byly zveřejněny ve sbornících odborných prací FBS, Tomus 33-36, a proto se nyní zaměřím na získané údaje z hnízdní sezóny 2012. Kontrola ptačích budek probíhala od 25. dubna do 18. srpna. Kontroly byly prováděny jednou za 14 dní a celkem bylo provedeno 12 kontrol.

Celkem bylo obsazeno 58% z vyvěšených budek a 42% budek bylo neobsazeno (*graf 1*). V 17 budkách zahnízdila sýkora koňadra, ve 12 špaček obecný, v 11 vrabec domácí, v 6 sýkora modřinka, ve 4 budkách zahnízdily druhy, které jsme nedokázali určit, a ve 3 budkách zahnízdil brhlík lesní (*graf 2*).

Graf 1.

Graf 2.

V hnízdní sezóně 2012 v budkách, zahnízdilo celkem pět známých ptačích druhů. Vrabec domácí (*Passer domesticus*), špaček obecný (*Sturtus vulgaris*), sýkora modřinka (*Parus caeruleus*), sýkora koňadra (*Parus major*) a brhlík lesní (*Sitta europaea*). Procentuální obsazenost jednotlivých ptačích druhů je vidět v grafu 3. Největší zastoupení měla sýkora koňadra se 33,3 %, dále špaček obecný s 22,2 %, vrabec domácí se 20,37 %, sýkora modřinka s 11,1 %, dále druhy, které jsme nemohli určit, ať už z důvodu, že jsme se nedostali do budky, či proto, že jsme našli prázdné hnízdo. Tyto druhy měly zastoupení 7,4 %. Na posledním místě byl brhlík lesní, který obsadil 5,6 %.

Graf 3.

Počty vajec u sýkor koňader se pohybovaly od 6-10 kusů, u špačků obecných bylo nejčastěji pozorováno 6 vajec. U vrabců domácích se do řady budek nedalo podívat, z důvodu velikosti hnízda, které bránilo otevření budky. Do budek, kam jsme se dostali, se počty vajec pohybovaly od 3-5 kusů. U sýkor modřinek byl počet nejvyšší, a to 10 kusů. Do budek obsazené brhlikem lesním jsme nemohli nahlédnout z obavy, abychom nepoškodili jeho stavbu, a tudíž počty jeho vajec nemáme zaznamenány.

Do budek, které byly vyvěšeny v lesnatější části zoologické zahrady (*mapka*), se nastěhovali na přelomu června a července plši velcí (*Glis glis*), celkem obsadili 21 budek. Bylo to nejvíce za posledních pět let od zahájení projektu. V roce 2008 se plši v budkách nevyskytovali, v roce 2009 se objevili ve 12 budkách, v roce 2010 bylo obsazeno 20 budek a v roce 2011 jich bylo 18. Plši v budkách zahrnili a vyvedli mláďata. Bohužel jsme našli v budkách, které obsadili plši, 6 mrtvých mláďat sýkor koňader, nejspíše je umačkali a zadusili.

Do budoucna doufáme, že budky budou ptáky využívané i nadále a jejich obsazenost bude poroste či se alespoň udrží na stejné úrovni. Nutno podotknout, že řada budek je ve velmi špatném technickém stavu, a tak na ně čeká důkladná oprava.

Mapka

